גר צריך שלשה משפט כתיב ביה כדין • גרלה דוקא בקבלת מצות והמורות כדאמר ביבמות (דף מז): **משפט כתיב ביה** • משפט אחד יהיה לכם כגר כאזרח: **מ' יימר דמזדקקו ליה** • הלכך לא בידו הוא: **סכי גמי דהוו קידושין** הואיל ובידו לשחררה ולקדשה: **ס"ג מעיקרא כשמש** תורה אור **ונשאתם דעת אחרת** • הלכך אין ממוסר לאשתו ואמר רבי אם מקודשת לי לאחר שאגרשך אינה מקודשת לי לאחר שאגרשך אינה מקודשת לי לאחר: **אגרשך אינה מקודשת** • אם גירשה סכי גמי דהוו קידושין לרבי יוחנן: **בידו לקדשה** • בתמיה וכי בידו לקדשה אם גירשה אמת לא תתרצה בקידושין: **תפשוט דבעי רבי אושעיא** • מהא דאמרן דמשום דאין בידו לקדשה משיגרשה לא הוו קידושין ולא מידי תפשוט דבעי ר' אושעיא גמי דלא הוו קידושין דהשתא אין לכשיגרשה: **דלמא כי היכי דתפסי כו'** • כלומר להכי מספקא ליה לרבי אושעיא בהא משום דאיכא למימר דלמא סבירא לן מגו דאי בעי לקדושי השתא מקדשי תפסי בה קידושין לאחר זמן מהשתא אבל המקדש את אשתו למפרע ומעמידו: **תניא כוותיה דרבי יוחנן** • דכל שבידו לא כמוסר מעשה דמי: **אבל אם אמר לכשיתגרשו תרומה ונתגרשו דבריו קיימין** • הואיל ובידו לתלות ולהפרים: **יתר על כן** • אפילו מה שאין בידו דקסבר אדם מקדיש ומקנה דשלב"ל: **לכשיגרשו שנים** • שמתיין לא הבילו שנים לאין בידו ולהפרים דתמורה אלא הבילה שנים לאין תרומה היא כדגמר בב"ה (דף יג:) יקנעשה את התמורה לשנים: **אלא בשתם** • שתש"פ אלא בתמשלו הגרעינין שנים או אפי' עדיין לא נגלו המיטים, שתם מיהא הוי ורחוי לקנוי והתקיל לבהמה, דמודי דמיכר ותקוב הוא: **אבל באגם** • שתיה אלא ממים רבים: **גא** • דכיון דלא תקיב דבוללגא • שהוא מבלל ועולה מן הארץ ויש בו כדי לנוף וחבירו בעירובין (דף כט:): דלא מיבטל זירתא שלא גדל זרע: **במאן אולא** • אדרבי חגיגא קאי כמאן פרים רבי חגיגא אמתני' דאם אמר לאשתו מעוברת דבריו קיימין דלא אמר מעוברת דבריו קיימין: **כמאן** • דבר אלא בא לעולם דמר לגמרי אמר לאשתו מעוברת דבריו קיימין: **כמאן** • סבירא ליה דאמר אליעזר בן יעקב: **אלא** • אפילו אמר רבי חגיגא אלא אפילו כתגם אמרי רבי אליעזר אלא אפילו לא תוכב אמר רבי חגיגא מקודשת לדברי ר' אליעזר בן יעקב, וכדרבי אליעזר בן יעקב קי"ל דמשמע קב וגקי: **דבי כיבשא** • שהה של בית הכבשן שנים כמו גשמים: **אבל בשתם דבי קיקיא** • של שהה בית השלחין שגריכה להשקות לא אמר, דעבידא דפסידה כי לא משקה לה בדמיבשי לה הלכך כמי שלא בתה לעולם כלל הוא: **אפילו שתם דבי קיקיא** • הואיל והגיע לכלל שתם: **ודברי הכל** • בין לרבי יוסף יוכר עוברה בעינן דומיא דשתם דהא גמי בשתם דבי כיבשא הוא שגמרו בידו שנים: **שלא בא לעולם** • ביאה גמורה כי הכא לא הביא שנים: **לא** דעבידא דפסידה כי לא משקה לה בדמיבשי לה הלכך כמי שלא בתה לעולם כלל הוא: **אפילו שתם דבי קיקיא** • הואיל והגיע לכלל שתם: **ודברי הכל** • בין לרבי יוסף יוכר עוברה בעינן דומיא דשתם דהא גמי בשתם דבי כיבשא הוא שגמרו בידו שנים: **שלא בא לעולם** • ביאה גמורה כי הכא לא הביא שנים: **לא**

*גר *צריך שלשה מ"ט °משפט" כתיב ביה כדין, מי יימר דמזדקקו ליה? הני תלתא לה ר' אבא בר ממל אלא מעתה הנותן פרוטה לשפחתו ואמר "הרי את מקודשת לי לאחר שאשתחרריך" ה"ג דהוו קידושין? הכי השתא התם מעיקרא בהמה השתא דעת אחרת אלא הא דאמר ר' אושעיא "הנותן פרוטה לאשתו ואמר לה הרי את מקודשת לי לאחר שאגרשך אינה מקודשת" ה"ג לר' יוחנן דהוו קידושין? נהי דבידו לגרשה, בידו לקדשה תפשוט *דבעי רב אושעיא "הנותן שתי פרוטות לאשה: באחת אמר לה "התקדשי לי היום" ובאחת אמר לה "התקדשי לי לאחר שאגרשך" תפשוט מינה בלא הוו קידושין? דלמא כי היכי דתפסי קידושין השתא תפסי נמי לאחר כן, תניא כוותיה דרבי יוחנן אין תורמין מן הטלוש על המחובר ואם תרם אין תרומתו תרומה כיצד: אמר "פירות ערוגה זו תלושין יהיו תרומה על פירות ערוגה זו מחוברת, פירות ערוגה זו מחוברת יהיו תרומה על פירות ערוגה זו תלושין" לא אמר כלום "אבל אמר לכשיתלשו" ונתלשו דבריו קיימין *יתר" על כן א"ר אליעזר בן יעקב אפילו אמר "פירות ערוגה זו תלושין יהיו תרומה על פירות ערוגה זו מחוברת, פירות ערוגה זו מחוברת יהיו תרומה על פירות ערוגה זו תלושין לכשיביאו שליש ויתלשו והביאו שליש ונתלשו דבריו קיימין אמר רבה לא א"ר אליעזר בן יעקב אלא בשתת אבל באגם לא, רב יוסף אמר אפילו באגם, מאי משמע-דהאי 'אגם'=לישנא דבוצלנא הוא? אר"א דאמר קרא °הלכוף כאגמון ראשו' כמאן אלא הא *דתניא האומר לחברו אם ילדה אשתך נקבה מקודשת לי" לא אמר כלום נא"ר חנינא "לא שנו אלא שאין אשתו מעוברת אבל אשתו מעוברת דבריו קיימין" כמאן? אי כרבה כשהוכר עוברה אי כרב יוסף אע"פ שלא הוכר עוברה ואיבא דאמרי אמר רבה לא א"ר אליעזר בן יעקב אלא בשתת דבי כיבשא אבל בשתת דבי שקיא לא, רב יוסף אמר אפילו בשתת דבי שקיא כמאן אלא הא *דתניא האומר לחברו אם ילדה אשתך נקבה מקודשת לי לא אמר כלום ואמר רבי חנינא "לא שנו אלא שאין אשתו מעוברת אבל אשתו מעוברת דבריו קיימין" כמאן? כשהוכר עוברה וכדרבי אליעזר בן יעקב דאמר רב יוסף דאמר רבי אליעזר בן יעקב: **דבי כיבשא** • שהה בית הכבשן לגמרי: **אבל בשתם דבי שקיא** • בית השלחין שגריכה להשקות לא אמר, דעבידא דפסידה כי לא משקה לה בדמיבשי לה הלכך כמי שלא בתה לעולם כלל הוא: **אפילו שתם דבי שקיא** • הואיל והגיע לכלל שתם: **ודברי הכל** • בין לרבי יוסף יוכר עוברה בעינן דומיא דשתם דהא גמי בשתם דבי כיבשא הוא שגמרו בידו שנים: **שלא בא לעולם** • ביאה גמורה כי הכא לא הביא שנים: **לא**

כגון

א) תוי ל"ל לי מהכא מה שנתם ובתר הכי מקשה ומשני ובסוף משני תירוץ שהוא מסייק לכל הקושיות: תפשוט הואיל דאמרת דמפני שאין בידו לקדשה משיגרשנה [לא] הוו קידושי השתא: דילמא פי' ר"ש ס"ה מסקא ליה לר' אושעיא דלמא ס"ל מנו דאי בעי לקדושה השתא מקדשה תפסי בה קידושי דלאחר ומן כי השתא. אבל המקדש אשתו לא חזרה השתא למתפס קידושי שהרי מקודשת היא • ולא נהירא דהיכי שייך למימר הכא מנו אי לא אמרי' גבה מעבא דרצויא דהשתא מהני • ומסתברא דהכי פירושא דילמא כלומר אפילו לרב דאשעיא דאמר גבי אשתו מקודשת דילמא הכא מודה דמקודשת והמעם דאמר לאשתו הרי את מקודשת לי לאחר שאגרשך הואיל ואחר שגירשה אין בידו לקדשה אע"פ שבידו לגרשה דיינינן הקדושין כהדשתא כדפרישנא לעיל • אבל נתן לפנייה שתי פרוטות ואמר לה הרי את מקודשת לי בפרוטה הוה לאכתת לאחר שאגרשך אע"פ שאין דעת אחרת הואיל והגרושין בידו והיא מתרצית עתה להתקדש לו תפסי בה קידושי דבתר שעתא והעמד דגרושין שהם בידו לאו כמחוסר מעשה דמי וכאילו נעשה הוא וריצויה השבר' ריצוי שהרי נתרצית להתקדש לו • הלכך הויא לה מקודשת כלומר שאם גירשה אחר שבירון הוא ר"ג נדרים מסיק עלה דהאי ביבא דרבי אושעיא דאשה אחרים דמיא כלומר ואינה מקודשת' לרעמרא שבירון • ואהאי מסקנא מסכנן • ומסתברא שאם גירשה מקודשי פרומה ראשונה ובא אחר וקרשה צריכה נמ מזה ומזה • ואע"פ שכתב הר"ם פ"ו דמקודשת לא ר"ל אלא שצריכה הימנו נמ ולחומרא הויא מקודשת ולא לקולא וזה אין בו ספק: יתר על כן • אפילו מה שאינו בידו דקסבר אדם מקדיש ומקנה דבר שלא בא לעולם שהרי לא הביאה שליש עדיין ואין בידו לתלוש ולהפריש תרומה מתבואה עד שהביא שליש כדראיתא בראש השנה • בשתת שלא נתבשלו הגרעינין אי לא לגלגו החטים רכין דראוי לקצור ולהאכיל לבהמה סנכר וחשוב הוא אבל באגם שאינם אלא שמחים רכים קרי אגם • בביצלא • מין בצל מבצבץ ועולה מן הארץ ויש בו כדי לנוף • כמאן אולא הא דתניא • אורבי חגיגא קאי כמאן פי' אמתני' דאם אשתו מעוברת דבריו קיימים דדבר שבא מקצתו לעולם מקנייא.

ב) מוי ל"ל לי מהכא מה שנתם ובתר הכי מקשה ומשני ובסוף משני תירוץ שהוא מסייק לכל הקושיות: תפשוט הואיל דאמרת דמפני שאין בידו לקדשה משיגרשנה [לא] הוו קידושי השתא: דילמא פי' ר"ש ס"ה מסקא ליה לר' אושעיא דלמא ס"ל מנו דאי בעי לקדושה השתא מקדשה תפסי בה קידושי דלאחר ומן כי השתא. אבל המקדש אשתו לא חזרה השתא למתפס קידושי שהרי מקודשת היא • ולא נהירא דהיכי שייך למימר הכא מנו אי לא אמרי' גבה מעבא דרצויא דהשתא מהני • ומסתברא דהכי פירושא דילמא כלומר אפילו לרב דאשעיא דאמר גבי אשתו מקודשת דילמא הכא מודה דמקודשת והמעם דאמר לאשתו הרי את מקודשת לי לאחר שאגרשך הואיל ואחר שגירשה אין בידו לקדשה דיינינן הקדושין כהדשתא כדפרישנא לעיל • אבל נתן לפנייה שתי פרוטות ואמר לה הרי את מקודשת לי בפרוטה הוה לאכתת לאחר שאגרשך אע"פ שאין דעת אחרת הואיל והגרושין בידו והיא מתרצית עתה להתקדש לו תפסי בה קידושי דבתר שעתא והעמד דגרושין שהם בידו לאו כמחוסר מעשה דמי וכאילו נעשה הוא וריצויה השבר' ריצוי שהרי נתרצית להתקדש לו • הלכך הויא לה מקודשת כלומר שאם גירשה אחר שבירון הוא ר"ג נדרים מסיק עלה דהאי ביבא דרבי אושעיא דאשה אחרים דמיא כלומר ואינה מקודשת' לרעמרא שבירון • ואהאי מסקנא מסכנן • ומסתברא שאם גירשה מקודשי פרומה ראשונה ובא אחר וקרשה צריכה נמ מזה ומזה • ואע"פ שכתב הר"ם פ"ו דמקודשת לא ר"ל אלא שצריכה הימנו נמ ולחומרא הויא מקודשת ולא לקולא וזה אין בו ספק: יתר על כן • אפילו מה שאינו בידו דקסבר אדם מקדיש ומקנה דבר שלא בא לעולם שהרי לא הביאה שליש עדיין ואין בידו לתלוש ולהפריש תרומה מתבואה עד שהביא שליש כדראיתא בראש השנה • בשתת שלא נתבשלו הגרעינין אי לא לגלגו החטים רכין דראוי לקצור ולהאכיל לבהמה סנכר וחשוב הוא אבל באגם שאינם אלא שמחים רכים קרי אגם • בביצלא • מין בצל מבצבץ ועולה מן הארץ ויש בו כדי לנוף • כמאן אולא הא דתניא • אורבי חגיגא קאי כמאן פי' אמתני' דאם אשתו מעוברת דבריו קיימים דדבר שבא מקצתו לעולם מקנייא.

יבמות מה מז:

יבמות נב:

[תוספתא פ"ב דתרומות]

[ג"ל דתנן]

[ג"ל דתנן]

[ג"ל דתנן]

הגהות הב"ח

(א) תוס' ד"ה ואמר וכו' מקודשת לא מני סהדייהו נגמא זו אם: (ב) בא"ד דאדם מקנה:

מהרש"ל

מגנ"ר

הגהות הגר"א

תוס' ר"י הזקן

נוגא

נוגא